

2.6 ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

1) การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

หน่วยงานการศึกษา/สถานศึกษาในพื้นที่ได้ดำเนินงานด้านผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) ด้วยการดำเนินการยกระดับศักยภาพทางวิชาชีพ การเชื่อมโยงหลักสูตรอาชีวศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อเป็นการ Reskill, Upskill และการอบรมอาชีพเสริมในชุมชน เพื่อการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) และทบทวนทักษะ (Reskill) แต่พบว่ายังขาดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาของรัฐและเอกชนในการร่วมกันดำเนินโครงการอบรมอาชีพเสริมในชุมชนเพื่อการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) และทบทวนทักษะ (Reskill) และผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกอาชีพตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ ได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในเรื่องของการลดรายจ่ายในครัวเรือน และประกอบอาชีพเสริมรายได้ให้แก่ครอบครัว

2) ผลการดำเนินงาน ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) ตามประเด็นการตรวจ ติดตาม ดังนี้

2.1) การดำเนินการยกระดับศักยภาพทางวิชาชีพ การเชื่อมโยงหลักสูตรอาชีวศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อเป็นการ Reskill, Upskill

หน่วยงานการศึกษา/สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการพัฒนาทักษะอาชีพให้กับผู้เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดโครงการและกิจกรรมในการพัฒนาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงด้วยการสร้างทักษะใหม่ ที่จำเป็นให้สอดคล้องกับความต้องการในอนาคต (Reskill) เพื่อยกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้น เพื่อรองรับการเติบโตในอนาคต (Upskill) รวมถึงการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ต้องนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงาน (New Skills) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน โดยบูรณาการเนื้อหาหลักสูตรที่ท้องถิ่นที่ส่งเสริมทักษะอาชีพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาครูด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เน้นเทคโนโลยีและการสร้างอาชีพในอนาคต กิจกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการคิด เช่น Coding, Computing , AI, STEM, PBL, IS ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ กับสถานศึกษาในการสร้างโอกาส และแหล่งเรียนรู้เพื่อฝึกประสบการณ์ โดยมีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ด้านการฝึกอบรม หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เพื่อสร้างและขยายเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษา และการเชิญชวนผู้เรียนเข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่ผู้เรียนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ หลังจบการศึกษาภาคบังคับ ตัวอย่างโครงการที่ได้ดำเนินการ เช่น โครงการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการอาชีวศึกษาตามแผนธุรกิจ โครงการส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจต่อเนื่องในการเป็นผู้ประกอบการ โครงการส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียน โครงการอบรมพัฒนาทักษะสมรรถนะวิชาชีพกำลังคน (Upskill, Re skill) เพื่อพัฒนากำลังคนสู่ทักษะเฉพาะกลุ่มอาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อนำมาอบรมให้กับนักเรียนโดยเน้นรูปแบบการเรียนแบบปฏิบัติ ในการสร้างทักษะอาชีพ และจัดหาเงินกองทุน เพิ่มผู้เรียนสายอาชีวศึกษา และโครงการสิ่งประดิษฐ์คนรุ่นใหม่ โครงการ NVC-Logistics เป็นต้น

หน่วยงานการศึกษา/สถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ดำเนินการจัดอบรมอาชีพเสริมในชุมชนเพื่อการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) และทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ผู้เรียนและประชาชนทั่วไปให้มีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพจบแล้วมีงานทำและอยู่กันเป็นสังคมได้อย่างมีความสุข ภายใต้โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ฝึกทักษะอาชีพให้กับประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ที่รับผิดชอบให้ได้รับการฝึกอาชีพและนำความรู้ไปสร้างอาชีพเสริมเกิดรายได้ระหว่างเรียนจบแล้วมีงานทำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน นอกจากนี้ ยังเน้นการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area – based Development) ใช้หลักสูตรอาชีพเป็นฐาน

(Career – Based Education) ในหลักสูตร 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านพาณิชย์กรรมและบริการ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และหลักสูตรกลุ่มอาชีพเฉพาะทาง ประกอบด้วย 3 กิจกรรมหลัก คือ 1) กิจกรรมการศึกษาแบบขั้นเรียนวิชาชีพ (31 ชั่วโมงขึ้นไป) 2) กิจกรรมการศึกษาแบบพัฒนาอาชีพระยะสั้น (กลุ่มสนใจ ไม่เกิน 30 ชั่วโมง) และ 3) กิจกรรมการศึกษา 1 อำเภอ 1 อาชีพ

2.2) การอบรมอาชีพเสริมในชุมชน เพื่อการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) และทบทวนทักษะ (Reskill)

หน่วยงานการศึกษา/สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการต่อยอดในธุรกิจที่ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในสถานศึกษาแล้วประสบความสำเร็จมีรายได้เสริมระหว่างเรียนและได้นำธุรกิจนั้นไปเผยแพร่ให้กับชุมชนโดยมีการจัดอบรมอาชีพเสริมให้กับชุมชนรอบ ๆ สถานศึกษา และส่งเข้าแข่งขันสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ระดับอาชีวศึกษา เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ร่วมกับชุมชน มีโครงการ และกิจกรรมในการประสานกับชุมชนทั้งการให้บริการวิชาการ และวิชาชีพ และกันร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดทักษะใหม่ และทบทวนทักษะ ดำเนินโครงการออมสินसारพดช่าง สารพัดอาชีพ เพื่อสร้างงานสร้างอาชีพวิชาชีพระยะสั้น การจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น โครงการบูรณาการการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพกับการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอาชีวศึกษา (Fix it – จิตอาสา) ให้แก่ชุมชน

หน่วยงานการศึกษา/สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ดำเนินการส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) เพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนนักศึกษาและประชาชนทั่วไป ให้ได้รับการฝึกอาชีพ มีความรู้ไปสร้างอาชีพเสริม เกิดรายได้ระหว่างเรียนจบแล้วมีงานทำตามแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) หรือทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ประชาชน อาทิ อาชีพเกษตรกร อาชีพค้าขาย อาชีพบริการชุมชน อาชีพหัตถกรรม อาชีพอุตสาหกรรม ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างแอร์ ฯลฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับทักษะความรู้ ช่วยประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือน สามารถประกอบอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมให้แก่ครอบครัวได้ และเปิดโอกาสในการต่อยอดสร้างมูลค่า และสร้างรายได้ เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ สามารถดำเนินชีวิตได้เต็มตามศักยภาพ

3) ปัญหาอุปสรรค

3.1) ความสอดคล้องในเรื่องของเวลาในการลงพื้นที่มีจำกัด เนื่องจากประชาชนในชุมชนเองมีเวลาว่างในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ แต่ผู้เรียนมีชั่วโมงการเรียนในวันวันจันทร์ถึงวันศุกร์ และการนำผู้เรียนมาเรียนรู้ร่วมกับชุมชนต้องขออนุญาตผู้ปกครอง

3.2) ขาดความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาของรัฐ และเอกชนในการร่วมกันทำโครงการการอบรมอาชีพเสริมในชุมชน เพื่อการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) และทบทวนทักษะ (Reskill)

3.3) ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกอาชีพตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนพบว่าไม่ได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการลดรายจ่ายในครัวเรือน และประกอบเป็นอาชีพเสริมรายได้ให้แก่ครอบครัวครบทุกหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน

3.4) งบประมาณไม่เพียงพอต่อการพัฒนาศักยภาพทางด้านวิชาชีพ

4) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

4.1) โครงการต่าง ๆ ควรให้สอดคล้องกับ 8 (AGENDA) ภายใต้นโยบายการศึกษา “เรียนดี มีความสุข”

4.2) การพัฒนาทักษะฝึกอบรมอาชีพเสริมในชุมชนควรจัดทำที่ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และความต้องการของชุมชน

4.3) แนวทางการเชื่อมโยงหลักสูตรของสายอาชีวศึกษาเพื่อสร้างศักยภาพแก่ผู้เรียนควรเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งระบบ

4.4) การสร้างให้เกิดการเรียนรู้ทักษะในรายวิชาธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการในสถานการณ์จริงในปัจจุบัน สถานศึกษาควรมีการจัดสรรเวลาเรียนให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบทของคนในชุมชนนั้น ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับชุมชนนั้นโดยยึดเวลาว่างของคนในชุมชนเป็นหลัก

5) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่เป็นแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดปทุมธานี และสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดนนทบุรี ดำเนินกิจกรรมแบบบูรณาการร่วมกันในการจัดฝึกอบรมหลักสูตรอาชีพระยะสั้น วิชาการร้อยพวงมาลัยชายเดี่ยว ให้กับประชาชนที่สนใจ ซึ่งเมื่อจบหลักสูตรแล้วสามารถนำไปประกอบอาชีพเสริมสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ณ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

